

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving

Aanvullend onderzoek ecologie Veldstraat ong. te Zetten

Aanvullend onderzoek naar kleine marterachtige, steenmarter en poelkikker in
het kader van de Wet natuurbescherming

blomecologie.nl

Colofon

Status:	Definitief
Project:	2022-0716
Datum:	24 oktober 2023
Samensteller:	ing. B.C.E. Vleeshouwers
Collegiale toets:	ing. G. Fairhurst
Opdrachtgever:	Buro Waalbrug
Contactpersoon:	S. Rijcken

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doel	5
1.3 Beschrijving plangebied	5
1.4 Voorgenomen werkzaamheden	5
1.5 Mogelijk aanwezige soorten	6
1.6 Kader Wet natuurbescherming	6
2 Methode onderzoek	7
2.1 Theoretisch kader	7
2.2 Praktische uitvoering	7
2.3 Veldbezoeken	10
2.4 Specifieke omstandigheden	10
3 Resultaten	11
3.1 Poelkikker	11
3.2 Kleine marterachtigen	11
3.3 Steenmarter	11
3.4 Rode eekhoorn	12
3.5 Overige soorten	14
4 Conclusie	15
4.1 Poelkikker	15
4.2 Kleine marterachtigen	15
4.3 Steenmarter	15
4.4 Overige soorten	15
4.5 Vervolgstappen	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de Veldstraat ong. te Zetten is een agrarisch perceel zonder bebouwing gesitueerd (figuur 1.1). De planlocatie bestaat uit een volledig onverhard, agrarisch perceel wat deels is ingericht als graanakker. Het overige deel van de planlocatie bestaat uit grasland met zeer hoge begroeiing, lijnvormige bosschages en een poel omringd door struweel en bomen. De planlocatie wordt omringd door kavelsloten. De initiatiefnemer is voornemens op de planlocatie circa 49 wooneenheden te realiseren.

Figuur 1.1 De planlocatie is gelegen te Veldstraat ong. te Zetten.

Gezien de beoogde ingreep mogelijk leidt tot de aantasting van natuurwaarden beschermd onder de Wet natuurbescherming (Wnb) is een quickscan Wnb uitgevoerd naar de potentie van het plangebied en mogelijke negatieve effecten ten gevolge van de beoogde werkzaamheden (Bogers, 2022). Op basis van de quickscan Wnb kon de aanwezigheid van verblijfplaatsen of essentieel leefgebied van grote vos, kleine marterachtige, steenmarter en poelkikken niet uitgesloten worden (zie tabel 1.1). De bomen op de planlocatie blijven behouden, derhalve worden er geen waardplanten van de grote vos verwijderd. Hierdoor zijn negatieve effecten of de soort uitgesloten en is er geen aanvullend onderzoek benodigd naar de grote vos. Om vast te stellen of het plangebied daadwerkelijk een functie heeft voor vorengenoemde soorten (kleine marterachtige, steenmarter en poelkikker) dient aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden. De opdrachtgever heeft Blom Ecologie verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

1.2 Doel

In dit aanvullende ecologische onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- Zijn kleine marterachtige, steenmarter en poelkikker aanwezig in het onderzoeksgebied?
- Op welke wijze maken voorgenoemde soorten gebruik van het onderzoeksgebied? Zijn in het onderzoeksgebied jaarrond beschermde, verblijfplaatsen of essentiële onderdelen van het leefgebied aanwezig?
- Resulteert de voorgenomen ingreep in het beschadigen of wegnemen van jaarrond beschermde verblijfplaatsen of essentiële onderdelen van het leefgebied? Is een ontheffing Wet natuurbescherming noodzakelijk voor de voorgenomen ingreep uitgevoerd kan worden?

1.3 Beschrijving plangebied

De planlocatie bestaat uit een agrarische perceel opgesplitst in twee delen, een akker en een grasveld. In het midden is er een poel en bosschage gesitueerd (figuur 1.1). Een uitgebreide beschrijving van de planlocatie en de directe omgeving hiervan is te vinden in de quickscan Wnb (Bogers, 2022).

Figuur 1.2 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Veldstraat ong. te Zetten.

1.4 Voorgenomen werkzaamheden

De initiatiefnemer is voornemens om op de planlocatie te 49 wooneenheden te realiseren. Ten behoeve van deze ontwikkeling worden verschillende struiken verwijderd. De poel in het midden van de planlocatie wordt gedempt. Op deze zelfde locatie wordt een wadi gerealiseerd. De bomen op de planlocatie blijven behouden.

De ingreep zal indicatief op hoofdlijnen bestaan uit de volgende werkzaamheden:

- dempen of vergraven van de watergang(en) en/of uitgraven van nieuwe watergangen: graaf- en dempwerkzaamheden;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie nieuwbouw: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

1.5 Mogelijk aanwezige soorten

Uit de quickscan Wnb (Bogers, 2022) is gebleken dat binnen de planlocatie mogelijk jaarrond beschermde nestlocaties en/of verblijfplaatsen/essentieel leefgebied aanwezig zijn (tabel 1.1).

Tabel 1.1 Overzicht van de potentie van de planlocatie voor beschermde soorten (Bogers, 2022).

Soortgroep	Onderzoek nodig	Bescherming Wnb	Mogelijke functie plangebied
Planten			
Grondgebonden zoogdieren			
Bunzing	Ja	Art 3.10	Leefgebied en verblijfplaatsen
Hermelijn	Ja		
Steenmarter	Ja		
Wezel	Ja		
Vleermuizen			
Amfibieën, reptielen en vissen			
Poelkikker	Ja	Art 3.5	Voortplantingswater en landhabitat
Insecten en ongewervelden			
Vogels (Cat. 1 t/m 4)			
Vogels (Algemeen en cat. 5)			

1.6 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van de Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De bescherming van de bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter valt onder de nationaal beschermde soorten. De bescherming van de poelkikker valt onder de habitatrichtlijn. Naar aanleiding van de beoogde werkzaamheden kan overtreding van de volgende verbodsbepalingen optreden:

Wnb, art. 3.5

Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren

Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Wnb, art 3.10 lid 1(b) (Nationaal beschermde soorten)

Lid 1: Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a (das, bunzing, hermelijn, wezel en steenmarter) opzettelijk te beschadigen of te vernielen;

Voorliggend onderzoek en rapportage zijn uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. Binnen de Omgevingswet blijven de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn onverminderd van kracht. Uitvoeringskaders, termijnen en processen vinden binnen de Omgevingswet op andere wijze plaats. Implementatie en wijze van uitvoering zijn vooralsnog niet vastgesteld.

2 Methode onderzoek

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor de poelkikker zijn deze richtlijnen vastgelegd in de Kennisdocumenten (BIJ12, 2017), hierin wordt er verwezen naar de Soortinventarisatieprotocollen (NGB, 2017). Voor kleine marterachtigen is een 'handreiking: kleine marterachtigen gebruikt (Bouwens, 2017) welke in dit onderzoek als leidraad is gebruikt voor de marterachtigen. De richtlijnen worden door de opstellers geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast. De uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de richtlijnen vormen de basis voor het soortspecifieke onderzoek wat wordt uitgevoerd door Blom Ecologie. In tabel 2.1 wordt voor de desbetreffende beschermde gebouwbewonende soorten beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn. Voor de veldbezoeken wordt een minimale tussenliggende periode aangehouden voor een goede spreiding over de onderzoeksperiode, conform de relevante Kennisdocumenten en het meest actuele Vleermuisprotocol.

Tabel 2.1 Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van het aanvullend ecologisch onderzoek zoals geformuleerd in de relevante Kennisdocumenten en NGB soorteninventarisatieprotocollen.

Soort	Type	Periode	Omschrijving
Marterachtigen	Functioneel leefgebied	Maart-aug.	Minimaal 6 weken inventariseren middels marterboxen, cameravallen, sporenbuizen en sporenonderzoek.
Poelkikker	Biotoop	Mei t/m sept.	Inventariseren middels luisteren naar kooractiviteit en middels scheppen naar adulten en larven.
Cat. 5 vogels Algemene broedvogels	Nest		De nesten van cat. 5 soorten en andere algemene broedvogels worden meegenomen gedurende de overige veldbezoeken.

2.2 Praktische uitvoering

Op basis van de te verwachten soorten en de relatieve potentie voor deze soorten binnen de planlocatie is het aanvullend onderzoek ingericht. Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering wordt bekeken vanaf welke posities de planlocatie het meest efficiënt (strategisch) kan worden onderzocht. De strategische locaties van het plaatsen van de camera's en het zoeken naar sporen zijn afhankelijk van de aanwezigheid van groenstructuren en watergangen.

Poelkikker

Om de aan- of afwezigheid van de poelkikker vast te stellen is er op twee verschillende momenten geschept in de poel in de planlocatie (figuur 2.1). Hiervoor is een Ravon steeknet gebruikt met een maaswijdte van 3 mm. Hierbij zijn twee scheptechnieken gebruikt. Deze technieken zijn; (i) het steeknet wordt vooruit het water ingestoken en terug gehaald met een constante en vlotte beweging over de bodem naar kant. Hiermee wordt ook veel slib (en vegetatie) mee geschept, deze is grondig doorzocht naar vissen.

Er is voornamelijk geschept op 'kansrijke' locaties als tussen de rijke watervegetatie en zonbeschenen waterkanten. Daarnaast zijn de oevers van het oppervlaktewater geïnspecteerd op wegspringende amfibieën (plonzen tellen) en is er op gehoor geluisterd naar kwakende individuen.

Figuur 2.1 De onderzocht poel is in het midden van de planlocatie gesitueerd.

Marterachtigen

Om de aan- of afwezigheid van kleine marterachtigen en steenmarter vast te stellen zijn 2 wildcamera's en 1 marterbox ingezet (figuur 2.2). De onderzoeksmethoden zijn geplaatst op 'kansrijke' locaties als struiken, begroeide oevers en in de bosschage (figuur 2.3). Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de periode van mei 2023 t/m juli 2023, gedurende een aaneengesloten periode van 6 weken.

Middels palen die de grond in zijn gegraven en de aanwezige bomen zijn de camera's vastgezet en gericht op verschillende oriëntatiepunten (figuur 2.3). De marterbox is geplaatst tussen de ruigtebegroeiing. Een marterbox is een kist met een buis als opening. De buis leidt naar de binnenzijde waar een lokstof (sardientjes) wordt geplaatst. In de kist zit een camera met bewegingsdetector. Op de camera is een lens met sterkte geplaatst (2+).

Naast het plaatsen van wildcamera's en marterboxen is tijdens elk veldbezoek specifiek een sporenonderzoek uitgevoerd. Hierbij is gezocht naar sporen die duiden op de aanwezigheid van marterachtigen en/of verblijfplaatsen. Dit betreffen sporen als graafsporen, latrines met uitwerpselen, prooiresten, prenten en vraatsporen.

Figuur 2.2 Overzicht van de locaties van de marterbox en cameravallen.

Figuur 2.3 De marterbox (rechts), cameravallen (linksonder en boven).

2.3 Veldbezoeken

Het onderzoeksgebied is geïnventariseerd door ter zake deskundig ecologen van Blom Ecologie of externe ter zake deskundig ecologen onder verantwoordelijkheid van Blom Ecologie. De relevante omstandigheden ten tijde van de veldbezoeken zijn opgenomen in onderstaande tabel (tabel 2.2).

Tabel 2.2 Uitgevoerde veldbezoeken gedurende het aanvullend onderzoek.

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Zon	Tijd	Weersomstandigheden
Poelkikker 1 en Marter 1	Scheppen naar poelkikker en plaatsing wildcamera's/sporen onderzoek	2	24-05-2023	05.34	08.30-10.30	3/8, droog, 1 Bft, 13°C
Marter 2	Verwisseling SD kaarten en sporen onderzoek	1	13-06-2023	05.17	N.v.t.	0/8, droog, 1 Bft, 28°C
Poelkikker 2 en Marter 3	Scheppen naar poelkikker en ophalen wildcamera's/sporen onderzoek	1	10-07-2023	05.32	08.30-10.30	2/8, droog, 1 Bft, 24°C

2.4 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek kan er sprake zijn van dusdanig omstandigheden dat er mogelijk een vertekend beeld optreedt van de verzamelde resultaten. Hiermee wordt niet bedoeld het gemotiveerd afwijken van uitgangspunten zoals geformuleerd in de Kennisdocumenten. Tijdens het tweede veldbezoek van het poelkikkeronderzoek, 10 juli 2023, was de poel volledig opgedroogd en kon er niet geschept worden naar poelkikker. Er bestaat een grote kans dat de poel voor het veldbezoek al was opgedroogd doordat er sprake was van een droogte en zeer weinig regenval sinds mei 2023.

3 Resultaten

3.1 Poelkikker

Tijdens de onderzoek rondes zijn er geen poelkikkers gevangen, waargenomen of gehoord. Door afwezigheid van deze soort leidt de beoogde ontwikkeling niet tot aantasting van essentiële onderdelen van het leefgebied van de poelkikker. De beoogde ontwikkeling leidt derhalve niet tot negatieve effecten op de poelkikker.

3.2 Kleine marterachtigen

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoek rondes zijn in de marterboxen en op de wildcamera's geen waarnemingen gedaan van bunzing en wezel. Tijdens het onderzoek zijn tevens geen sporen als latrines, uitwerpselen, prenten waargenomen binnen de grenzen van de planlocatie. Echter was er een doodgebeten duif waargenomen op de oever van de poel. Door het gebrek aan andere sporen en visuele waarnemingen kunnen de aanwezigheid van de kleine marterachtigen uitgesloten worden.

Rust- en voortplantingsplaatsen

Gedurende het onderzoek zijn geen rust- of voortplantingsplaatsen gevonden of sporen als latrines, uitwerpselen, prooiresten of prenten, die wijzen op de aanwezigheid hiervan. Derhalve is er geen sprake van een rust- en/of voortplantingsplaats op de planlocatie

Functioneel leefgebied

Op de planlocatie is geen sprake van essentieel leefgebied en/of belangrijke looproute van kleine marterachtigen door geen visueel bewijs op de wildcamera's én de afwezigheid van sporen (c.q. prenten of wisselsporen) binnen de planlocatie.

3.3 Steenmarter

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoek rondes zijn meerdere waarnemingen van de steenmarter vastgelegd op beide wilde camera's. De steenmarter is op drie verschillende dagen waargenomen rondom de plas (figuur 3.1). Daarnaast zijn er op 24 mei 2023 prooiresten van een doodgebeten duif waargenomen op de oever van de planlocatie. Enkele veren van de duif zijn afgebeten. Hieruit kan er met een hoge zekerheid gezegd worden dat deze prooiresten toebehoren tot de steenmarter.

Rust- en voortplantingsplaatsen

Gedurende het onderzoek zijn geen rust- of voortplantingsplaatsen gevonden of sporen als latrines, uitwerpselen, prooiresten of prenten, die wijzen op de aanwezigheid hiervan. Wegens de lage hoeveelheid waarnemingen van de steenmarter en de afwezigheid van sporen is er geen sprake van een rust- en/of voortplantingsplaats op de planlocatie.

Functioneel leefgebied

Uit bovenstaande kan geconcludeerd worden dat de steenmarter de planlocatie sporadisch gebruikt als looproute en foerageergebied. De bomen en greppels rondom en op de planlocatie blijven behouden. Hetzelfde geldt van de hagen aan de oostzijde van de planlocatie. Hierdoor is er geen sprake van aantasting van functionele looproutes. De directe omgeving van de planlocatie bestaat uit zeer groene tuinen, weilanden met verruigde randen (denkend aan struiken en bomen) en verscheidende bosgebieden op korte afstanden (< 500 m) ten noorden, westen en zuiden van de planlocatie.

Door infrequent visueel bewijs op de wildcamera's én de afwezigheid van sporen (c.q. prenten of wisselsporen) binnen de planlocatie de sporadische waarnemingen van de steenmarter is er geen sprake van essentieel leefgebied van de steenmarter. Gezien het aantal waarnemingen van de soort en de aanwezigheid van sporen en de hoge mate aan groene structuren rondom de planlocatie is er wel sprake van functioneel leefgebied van steenmarter.

Figuur 3.1 Foto's van de steenmarter op de planlocatie.

3.4 Rode eekhoorn

Tijdens het marteronderzoek is er op één wildcamera twee keer een waarneming gedaan van de rode eekhoorn (figuur 3.2). In de quickscan wordt de aanwezigheid van een rustplaats en essentieel leefgebied uitgesloten (Bogers, 2023). Gedurende het hele onderzoek mei – juli 2023 zijn geen individuen en verblijfplaatsen waargenomen door de onderzoekers binnen de grenzen van de planlocatie. Tevens zijn er geen sporen zoals vraatsporen waargenomen binnen de grenzen van de planlocatie. Door de lage aantal visuele waarnemingen en het gebrek aan sporen en verblijfplaatsen hebben de werkzaamheden geen invloed op de rode eekhoorn (Bogers, 2023). De resultaten van voorliggend onderzoek onderschrijven deze beoordeling.

Figuur 3.2 Tijdens het onderzoek is de rode eekhoorn twee keer waargenomen op de wildcamera.

3.5 Overige soorten

Naast de te onderzoeken soorten waarvoor het voorliggend onderzoek is uitgevoerd zijn tijdens de veldbezoeken waarnemingen van overige soorten gedaan. De volgende vogelsoorten zijn gedurende de veldbezoeken waargenomen: blauwe reiger, boomklever, ekster, grote bonte specht, groene specht, heggemus, houtduif, huismus, kauw, koolmees, merels, pimpelmees, roek en zwarte kraai.

Deze waarnemingen bestaan met name uit overvliegende, rustende of foeragerende vogels. Naast deze vogelsoorten zijn er tijdens het onderzoek andere soorten waargenomen namelijk bastaardkikker, egel, huismuis, grote hoeveelheid kleine watersalamanders, ree en woelmuis spec. (figuur 3.3).

In het kader van de Algemene zorgplicht en de grote hoeveelheid aangetroffen kleine watersalamanders dient tijdens de beoogde dempingswerkzaamheden de poel leeggevist te worden voordat de dempingswerkzaamheden kunnen plaatsvinden. Dit dient plaats te vinden door een ervaren ecooloog.

Tijdens het onderzoek zijn geen nesten waargenomen van vogels. In de planlocatie is geen sprake van nesten van cat. 1 t/m 5 vogels en algemene broedvogels die worden weggenomen.

Figuur 3.3 Tijdens het poelkikkeronderzoek zijn er een grote hoeveelheid aan kleine watersalamanders aangetroffen in de poel.

4 Conclusie

4.1 Poelkikker

In de periode mei – juli 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van poelkikker op de planlocatie. Het onderzoek is uitgevoerd conform de Soorteninventarisatieprotocollen (NGB, 2017).

Tijdens het onderzoek zijn geen individuen aangetroffen van de poelkikker. Derhalve kan de aanwezigheid van de poelkikker uitgesloten worden op de planlocatie.

Uit de resultaten van het aanvullend onderzoek blijkt dat de poel en het gebied eromheen in de planlocatie geen functie heeft voor de poelkikker. Het dempen van de poel zal derhalve niet leiden tot negatieve effecten op de poelkikker. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming is daardoor niet noodzakelijk.

4.2 Kleine marterachtigen

In de periode mei 2023 – juli 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van kleine marterachtigen (bunzing en wezel) in het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in de handreiking kleine marterachtigen (Bouwens, 2017). Tijdens het onderzoek zijn er geen kleine marterachtige waargenomen. Tevens zijn er geen sporen van kleine marterachtigen aangetroffen binnen het plangebied. De beoogde ruimtelijke ontwikkeling leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 1. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor kleine marterachtigen is derhalve niet benodigd.

4.3 Steenmarter

In de periode mei 2023 – juli 2023 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van steenmarter in het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in de handreiking kleine marterachtigen (Bouwens, 2017). Tijdens het onderzoek is er één individu aangetroffen en eenmalig prooiresten binnen het plangebied, echter zijn er geen sporen, zoals uitwerpselen, pootafdrukken en lantrines aangetroffen. Derhalve is er geen sprake van essentieel leefgebied en verblijfplaatsen voor de steenmarter. De beoogde ruimtelijke ontwikkeling leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art. 3.10, lid 1. Een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor steenmarter is derhalve niet benodigd.

4.4 Overige soorten

Het onderzoek beperkte zich in beginsel tot kleine marterachtigen, steenmarter en poelkikker. Tijdens het onderzoek is tevens gelet op individuen, nesten en/of verblijflocaties van andere soorten in de planlocatie. Er zijn geen nesten van vogelsoorten aangetroffen binnen de planlocatie. Er is voor cat. 5 vogelsoorten geen sprake van ecologische zwaarwegende redenen en derhalve ook geen ontheffing Wnb noodzakelijk.

Zoals beschreven staat in de Vogelrichtlijn zijn alle vogels in Nederland beschermd tijdens het broedseizoen. Indicatief betreft het broedseizoen de periode 15 maart t/m 15 juli. Om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen werkzaamheden die mogelijk leiden tot verstoring of aantasting van nesten buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

Daarnaast dienen er maatregelen getroffen te worden omtrent de algemene zorgplicht en de hoge mate aan aangetroffen kleine watersalamanders. Hierdoor dient de poel leeggevist te worden voordat de dempingswerkzaamheden van start kunnen gaan. Het leegvissen dient door een ervaren ecoloog gedaan te worden.

4.5 Vervolgstappen

Voor de uitvoering van de ingreep is geen ontheffing Wnb nodig (tabel 4.1). Er gelden in het kader van de Wnb geen verdere vervolgstappen.

Bronvermelding

Bogers, D., 2022. Quickscan Wnb aan de Veldstraat ong. te Zetten. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

Bouwens, S., 2017. Handreiking kleine marterachtigen in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant, 's-Hertogenbosch.

NGB, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, 2021. Vleermuisprotocol, versie januari 2021.

Geraadpleegde documenten (BIJ12, 2017)

Kennisdocument Poelkikker (*Pelophylax lessonae*)

Bijlagen

Bijlage 1 Poelkikker

Bijlage 2 Kleine marterachtigen

Bijlage 3 Steenmarter

Bijlagen

Poelkikker

De poelkikker is een zonminnende soort welke een langere periode in en langs het water te vinden is (figuur 1)(BLJ12 kennisdocument Poelkikker, 2017 ; Creemers et al, 2009). Onbeschaduwde stilstaande wateren zijn het meest ideaal voor de poelkikker. Vaak komt de poelkikker voor in wateren zoals poelen, vennen, veenputten en sloten op (halfnatuurlijke) graslanden, agrarische (klei)polders en heide gebieden. Belangrijk is dat er voldoende vegetatie aanwezig is in het water voor de larven om in te schuilen en dat er voldoende schaduwvrije plaatsen zijn om in te zonnen.

In de winter graaft de poelkikker zich in muizenholletjes, onder stronken en boomstammen. De winterverblijfplaats bevindt zich vaak maar enkele 100 meters van het voortplantingswater.

Figuur 1 Roepende poelkikker (bron: Jelger Herder ©).

Kleine marterachtigen

De bunzing, hermelijn en wezel zijn kleine marterachtigen (figuur 2). Deze soorten zijn sterk gebonden aan kleinschalige landschappen met afwisselende structuren als houtwallen, bosschages, begroeide oevers, weides en parken. Afwisselende structuren bieden voldoende dekking en voedsel en zijn van groot belang bij de migratie. Alle drie de soorten zijn roofdieren die vaak dag en nacht actief opzoek zijn naar voedsel als kleine zoogdieren, amfibieën en (jonge) kleine vogels. Naast de belangrijke functies als dekking, voedsel en verspreiding moet een geschikt leefgebied ook voorzien in rust- en voortplantingsplaatsen. Droge plaatsen als oude hopen, houtstappels, holle bomen, takkenrillen, strobalen, puinhopen en ook oude schuren en stallen bieden geschikte rust- en voortplantingsmogelijkheden. De voortplantingsperiode van de soorten liggen tussen circa medio april en juni, dit is dan ook een actieve periode van kleine marterachtigen (Bouwens, 2017; Zoogdierverseniging, 2022).

Figuur 2 Links de bunzing, midden de wezel en recht de hermelijn (bron: © Zoogdiervereniging).

Steenmarter

Het voorkeurs habitat van de steenmarter betreft een kleinschalig parklandschap (figuur 3). De soort wordt met name aangetroffen nabij steden, dorpen en boerderijen. Geschikte leefgebieden bestaan voornamelijk uit kleinschalige landbouw met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. In het bijzonder heeft de steenmarter een voorkeur voor steenachtige biotopen en schuilplaatsen, zoals steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. Daarbij is de aanwezigheid van elementen als groenstroken, heggen, houtsingels, greppels en bermen die kunnen dienen als foerageer- en jachtgebied van belang (Zoogdiervereniging steenmarter, 2022).

Figuur 3 De steenmarter (bron: zoogdiervereniging.nl).

Koeweistraat 2
4181 CD Waardenburg
0418 820 288

blomecologie.nl

**BLOM
ECOLOGIE**

Verbindt natuur en samenleving